

Työeläkelaitoksille

TYÖLLISTÄMISTUILLA TYÖLLISTÄMINEN, TÄHÄN RINNASTETTAVAT TYÖLLISTÄMISTAVAT JA TYÖLLISTETTYJEN ELÄKETURVA

Jollei työvoimatoimisto ole onnistunut työllistämään työtöntä työnhakijaa työvoimapalvelujen avulla eikä ohjaamaan häntä koulutukseen, työnhakijalle pyritään järjestämään mahdollisuus tehdä työtä työllisyysmäärärahojen avulla.

Työllisyysmäärärahoista voidaan maksaa työllistämistukia sekä työttömälle itselleen että työttömän työllistäneelle työnantajalle. Työllistämistukien myöntämisestä ja maksamisesta säädetään työllisyysasetuksessa. Tukia haetaan työvoimatoimistolta.

**1
TYÖLLISTETTÄVÄLLE ITSELLEEN MAKSETTAVAT TUET**

**1.1
Työllistämistuki yrittäjäksi ryhtyvälle eli ns. starttiraha**

Yrittäjäksi ryhtyvä työtön työnhakija voi saada työllistämistukea eli starttirahaa. Säännökset tästä ovat työllisyysasetuksen 28-30 §:ssä. Starttirahan tarkoituksena on turvata yrittäjän toimeentulo yritystoiminnan käynnistymisen ja vakiinnuttamisen aikana.

Starttirahaa ei voi saada, jos hakijalle samalta ajalta maksetaan työttömyyspäivärahaa tai työmarkkinatukea.

Määrä

Starttirahan suuruus on 232 markkaa päivältä (normaali eli 116 markan peruspäivärahan suuruinen työllistämistuki 100 %:lla korotettuna). Sitä maksetaan niiltä päiviltä, joina henkilö työskentelee yrityksessään, kuitenkin enintään viideltä päivältä viikossa. Tukea voidaan maksaa enintään 15 kuukauden ajan.

Starttiraha on verotettavaa tuloa.

Eläketurva

Yrittäjäksi ryhtyvän on otettava itselleen YEL-vakuutus, jos YEL:n piiriin kuulumisen ehdot täyttyvät.

1.2

Omatoimisen työllistymisen tuki

Omatoimisen työllistymisen tukea voi saada työtön, joka työllistyy alle kouluikäisen lapsen, huolenpitoa vaativan vanhuksen, vammaisen tai sairaan hoitotyössä taikka muussa työssä tai opiskelussa, jonka tavoitteena on parantaa henkilön edellytyksiä sijoittua työhön (työllisyysasetuksen 35 §).

Tukea ei makseta, jos henkilö saa työstään palkkaa tai muuta korvausta. Sitä ei makseta myöskään silloin, jos henkilö saa samalta ajalta sairausvakuutuslain perusteella maksettavia päivärahoja, työttömyyspäivärahaa tai työmarkkinatukea, työeläkettä tai kansaneläkettä.

Henkilön itsensä saama lasten kotihoidon tuki estää työllistymistuen saannin. Tukea ei makseta myöskään työttömän hoitaessa lasta, jonka vanhemmat saavat lasten kotihoidon tukea.

Hoitotyössä työllistyvän henkilön saama omaishoidon tuki tai vammaispalvelulain perusteella maksettava tuki eivät estä työllistymistuen saamista. Nämä tuet kuitenkin vähennetään työllistämistuen määrästä.

Määrä

Omatoimisen työllistymisen tuen täysi määrä on 162,40 markkaa (normaali työllistämistuki korotettuna 40 %:lla) päivältä ja sitä maksetaan enintään kuudelta kuukaudelta.

Tuki on verotettavaa tuloa.

Eläketurva ja muut vakuutukset

Omatoimisen työllistymisen tuen saaja ei työskentele työsuhteessa. Koska työskentely ei myöskään ole yrittäjätoimintaa, työ ei kuulu työeläkelakien piiriin.

Työministeriö järjestää tukea saavalle ryhmätapaturmavakuutuksen ja vastuuvakuutuksen.

1.3

Työharjoittelutuki työttömälle

Työttömälle työntekijälle, joka ammatillisten valmiuksiensa parantamiseksi tai ylläpitämiseksi on on työharjoittelussa työpaikalla, voidaan maksaa työharjoittelutukea (työllisyysasetuksen 31 §). Työvoimatoimisto tekee harjoittelupaikan järjestäjän kanssa harjoittelusta sopimuksen.

Työnhakija ei voi saada työharjoittelutukea, jos hänellä on oikeus työmarkkinatukeen.

Määrä Työharjoittelutukena maksetaan 162,40 markkaa päivässä. Tukea maksetaan enintään kuuden kuukauden ajan.

Eläketurva ja muut vakuutukset

Työharjoittelutuen saaja ei harjoittelussa ollessaan työskentele työsuhteessa. Työskentely ei siten kuulu työeläkelakien piiriin.

Työministeriö järjestää työharjoittelutuen saajalle ryhmätapaturmavakuutuksen ja vastuuvakuutuksen.

2

TYÖNANTAJALLE MAKSETTAVAT TYÖLLISTÄMISTUET

Työnantajalle voidaan maksaa työllistämistukea sellaisen työttömän palkkaukseen, jota ei ole voitu työllistää työvoimapalvelujen avulla tai muilla työllistymistä edistävillä toimenpiteillä ja joka on ollut työvoimatoimistossa työttömänä työnhakijana vähintään viisi kuukautta viimeisten kuuden kuukauden aikana. Tuen myöntämiselle on lisäksi erityisehtoja.

Samana henkilön työllistämiseen työllistämistukea maksetaan enintään kuudelta kuukaudelta kerrallaan. Jos työllistettävä on vajaakuntoinen, tukea voidaan maksaa yhdenjaksoisesti enintään kahdelta vuodelta.

Työllistämistukea maksetaan niiltä päiviltä, joilta työnantaja on velvollinen maksamaan palkkaa, kuitenkin enintään viideltä päivältä viikossa.

Määrä Työllistämistukena voidaan maksaa 116,00 - 197,20 markkaa työntekijää kohti päivässä.

Vuosina 1994-1995 luonnollisen henkilön muuhun kuin elinkeinotoimintaan tai maa- ja metsätalouteen saama työllistämistuki on verovapaata tuloa. Verovapaus koskee esimerkiksi perheen kotiapulaisen palkaamiseen saamaa työllistämistukea.

Eläketurva Työllistämistuilla palkatut työntekijät työskentelevät työsuhteessa tuen saajaan, joka on velvollinen järjestämään heille eläketurvan.

2.1

Yritykselle, yhteisölle tai yksityiselle työnantajalle maksettava työllistämistuki

2.1.1

Pitkäaikaistyöttömän työllistämistuki

Työllisyysasetuksen 2 §:n mukaan pitkäaikaistyötön on henkilö, joka on yhdenjaksoisesti ollut työttömänä ainakin kaksitoista kuukautta.

Yritykselle, yhteisölle tai yksityiselle työnantajalle maksetaan pitkäaikaistyöttömän työllistämiseen tukea 162,40 markkaa työpäivältä.

2.1.2

Muun kuin pitkäaikaistyöttömän työllistämistuki

Viimeisen kuuden kuukauden aikana vähintään viisi kuukautta työttömänä olleen työntekijän työllistämiseen työnantaja voi saada tukea 116,00 - 162,40 markkaa työpäivää kohti.

2.1.3

Työharjoittelutuki työnantajalle

Jos työnantaja sitoutuu kouluttamaan ja työllistämään työnhakijan sellaisiin tehtäviin, joihin hänellä ei työllistämisen alkaessa ole riittävää ammattitaitoa, työnantajalle maksetaan työharjoittelutukea (työllisyysasetuksen 20 §).

Työnantaja voi saada työharjoittelutukea myös ilman koulutusvelvoitetta silloin, kun työnantaja ottaa työttömän työnhakijan työharjoitteluun ammatilliseen koulutukseen osallistuvan työntekijänsä sijaiseksi.

Työllistämistukea työharjoitteluun maksetaan myös työnantajalle, joka järjestää ammatillisesta oppilaitoksesta tai korkeakoulusta valmistuneelle valmistumisen jälkeisen ensimmäisen työpaikan. Vastavalmistuneelta ei tässä edellytetä vähintään viiden kuukauden työttömyyttä ennen työhön menoa.

Määrä

Kaikissa näissä tapauksissa tukea maksetaan 197,20 markkaa työpäivää kohti.

2.2

Kunnalle tai kuntayhtymälle maksettava työllistämistuki

Kunta tai kuntayhtymä saa pitkäaikaistyöttömän työllistämiseen tukea 197,20 markkaa työpäivältä (normaali työllistämistuki 70 %:lla korotettuna).

Viimeisen kuuden kuukauden aikana vähintään viisi kuukautta työttömänä olleen työntekijän työllistämiseen kunta tai kuntayhtymä voi saada tukea 116,00 - 162,40 markkaa työpäivää kohti.

2.3

Valtion virastojen ja laitosten määrärahat työttömien työllistämiseen

Kun valtion virasto tai laitos työllistää työttömän työnhakijan työllisyysmäärärahojen avulla, sille maksetaan mm. työllistetyille maksettava palkka sekä työnantajan eläke- ja sosiaaliturvamaksu (työllisyysasetuksen 24 §).

3

TYÖLLISTÄMISTUKI OSA-AIKATYÖHÖN

Maaliskuun 1994 alusta tuli voimaan uusi työllisyysasetuksen 7 a luku (34 a - 34 e §) eli säännökset työllistämistuesta osa-aikatyöhön. Säännökset ovat määräaikaisina voimassa vuoden 1995 loppuun saakka.

Saamisehdot

Kun työntekijä vapaaehtoisesti, työnantajansa suostumuksella siirtyy kokoaikatyöstä osa-aikatyöhön, työvoimatoimisto voi myöntää työntekijälle osa-aikalisän. Lisällä korvataan työajan lyhentämisestä johdettava ansionmenetystä. Osa-aikalisää voidaan maksaa enintään vuoden ajalta.

Lisän saamisen ehtona on, että työnantaja palkkaa osa-aikatyöhön siirtyvän työntekijän tehtäviin samanaikaisesti henkilön, joka on ollut työvoimatoimistossa työttömänä työnhakijana vähintään viisi kuukautta viimeisten kuuden kuukauden aikana.

Osa-aikatyöhön siirtyvän työntekijän työajan pitää palkanmaksukautta vastaavana ajanjaksona olla vähintään 40 % ja enintään 60 % hänen kokoaikaisesta säännöllisestä työajastaan. Osa-aikatyöhön siirtyneen ja hänen töitään tekemään palkatun työttömän työnhakijan yhteenlasketun työajan pitää olla vähintään kokoaikatyön työajan pituinen.

Lisän myöntämisen yhtenä ehtona on myös se, että työnantaja ja työntekijä ovat työsovimuksessa sopineet työntekijän oikeudesta palata kokoaikatyöhön, kun osa-aikalisän maksaminen päättyy.

Määrä

Osa-aikalisän määrä on 50 % osa-aikatyöhön siirtyneen henkilön kokoaikatyön ja osa-aikatyön palkan erotuksesta. Se ei kuitenkaan voi olla suurempi kuin 197,20 markkaa päivässä eli noin 4 200 markkaa kuukaudessa.

Osa-aikalisä on verotettavaa tuloa.

Eläketurva

Koska osa-aikalisä ei ole työnantajan maksamaa palkkaa, osa-aikatyöhön siirtyneen henkilön eläkepalkkaa laskettaessa otetaan huomioon vain työnantajan osa-aikatyöstä maksaman palkan määrä eikä osa-aikalisää siis lisätä ansioihin. Samasta syystä osa-aikalisästä ei myöskään makseta eläkemaksuja.

Koska osa-aikalisää maksetaan enintään vuoden ajalta, ei työsuhteen tekninen katkaisu tule kysymykseen (TEL:n 2 §:n 3 mom.).

Osa-aikatyöhön siirtyneen töitä tekemään palkattu henkilö työskentelee normaalisti työsuhteessa ja työnantaja järjestää hänelle eläketurvan.

4

TYÖLLISTÄMISPALVELU (työllisyysasetuksen 26 §)

4.1

Valtion työllistämispalvelu

Valtion työllistämispalvelussa työvoimatoimisto ottaa työttömän työnhakijan palvelukseensa määräaikaiseen työsuhteeseen ja sijoittaa hänet työhön yhdistykseen, säätiöön tai yksityiselle. Näin voidaan menetellä mm. silloin, kun työnhakijan työttömyys uhkaa pitkittyä yli kahden vuoden.

Työllistämispalvelun avulla työllistettävää ei voida sijoittaa työhön yritykseen.

Eläketurva

Riippumatta siitä, missä työllistetty työskentelee, hän on työsuhteessa työvoimatoimistoon, joka järjestää eläketurvan.

4.2

Kunnallinen työllistämispalvelu

Kunta voi sijoittaa työllistämistuella työllistämänsä pitkäaikaistyöttömän työhön yhdistykseen, säätiöön tai yksityiselle.

Eläketurva

Työllistetty on työsuhteessa kuntaan, joka järjestää työntekijän eläketurvan.

Yhteenveto

TUKI TAI SIIHEN RINNASTETTAVA TYÖLLISTÄMINEN	TYÖNANTAJA
Starttiraha yrittäjäksi ryhtyvälle	yrittäjätoimintaa
Omatoimisen työllistymisen tuki työttömälle	ei työsuhde, ei yrittäjätoimintaa
Työharjoittelutuki työttömälle	ei työsuhde, ei yrittäjätoimintaa
Työllistämistuki kokoaikatyöstä osa-aikatyöhön siirtyvälle	osa-aikalisän maksajana työvoimatoimisto, ei lueta eläkepalkkaan
Pitkäaikaistyöttömän työllistämistuki - yksityiselle - kunnalle	yritys, yhteisö, yksityinen työnantaja kunta, kuntayhtymä
Muun kuin pitkäaikaistyöttömän työllistämistuki - yksityiselle - kunnalle	yritys, yhteisö, yksityinen työnantaja kunta, kuntayhtymä
Työharjoittelutuki työnantajalle	yritys, yhteisö, yksityinen työnantaja
Valtion virastojen ja laitosten määrärahat työttömien työllistämiseen	valtion virasto tai laitos
Valtion työllistämispalvelu	työvoimatoimisto
Kunnallinen työllistämispalvelu	kunta